

moj novi minimulti

Svaki dan je Majkin dan - pred 100 ljeti i danas!

Namoljaj gradišćanski grb!

Gradišće je najmladja zemlja Austrije.

Ovo ljeto svečuje svoj 100 ljetni jubileum.

Ona ima 7 kotarov.

Glavni grad je Željezno.

Naš zemaljski patron se zove Sveti Martin.

Nacionalni jezici su nimški, hrvatski, mađjarski i romanes.

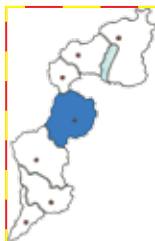
Gradišćanska zastava je **črljena** i **zlata**.

Namoljaj zastavu!

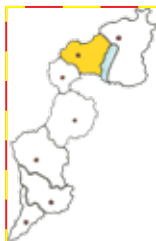

Kotari i slobodni gradi u Gradišću

Gradišće ima 7 kotarova i dva slobodne grade.

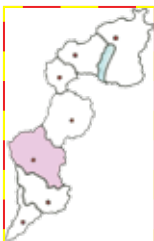
Gornjopuljanski kotar

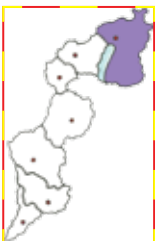
Željezanski kotar

Jeništrofski kotar

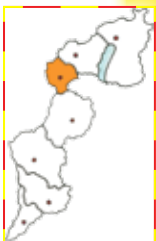
Bortanski kotar

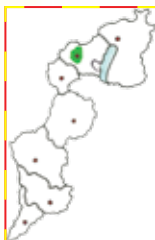
Niuzaljski kotar

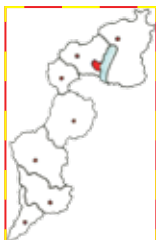
Novogradski kotar

Materštofski kotar

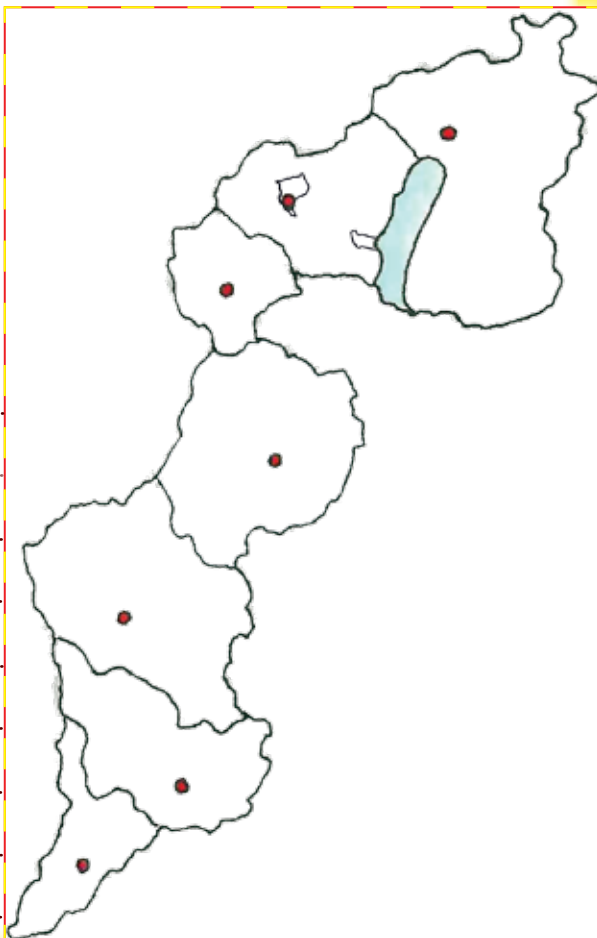
slobodni grad
Željezno

slobodni grad
Rušta

Namoljaj kartu,
zatim piši kotare
i slobodne grade
pravilnom farbom!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

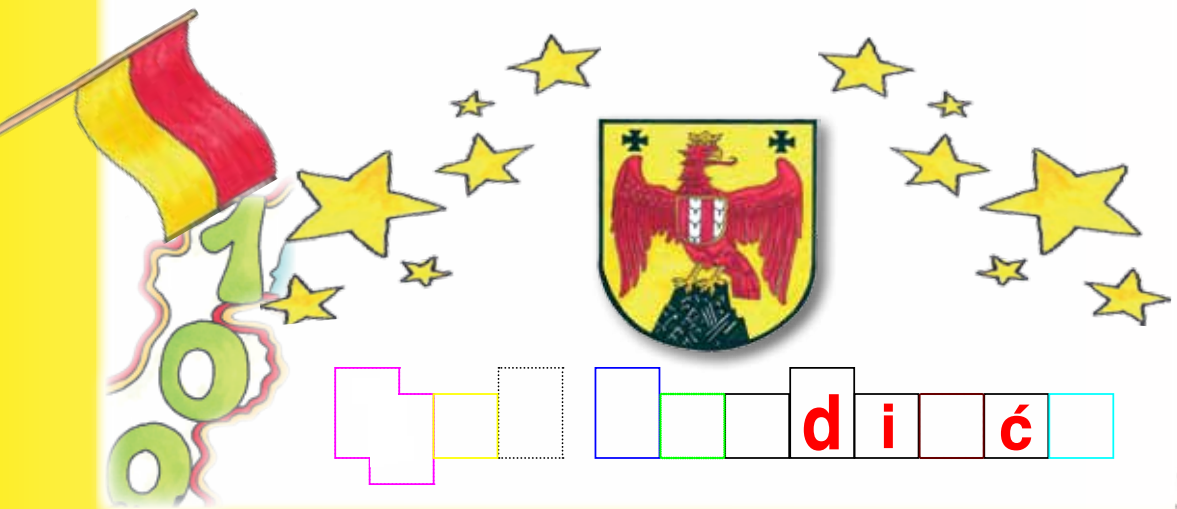
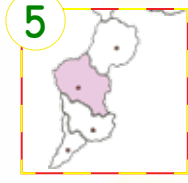
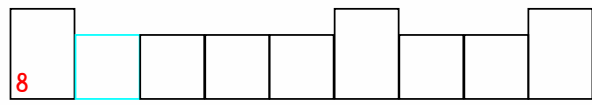
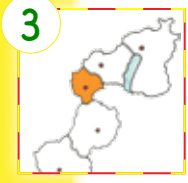
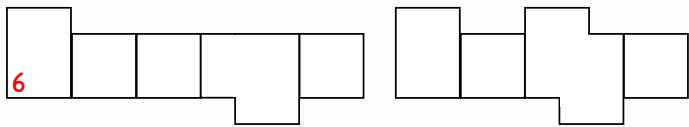
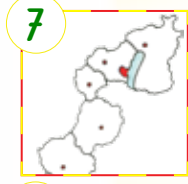
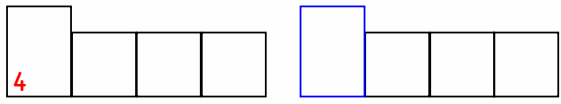
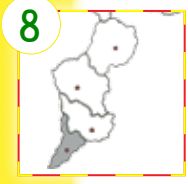
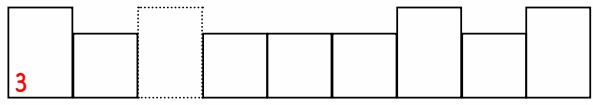
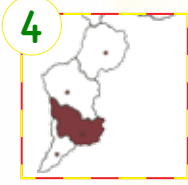
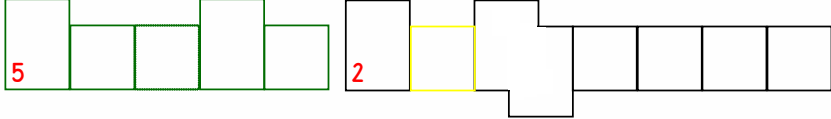
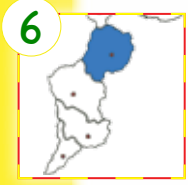
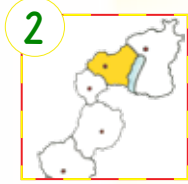
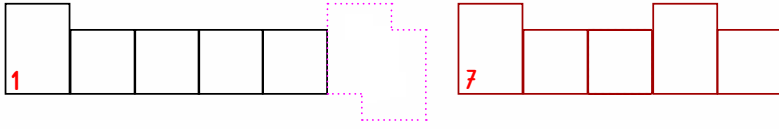
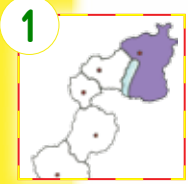
.....

.....

Glavni i slobodni gradi Gradišća

Glej na grafiku i napiši odgovarajući odgovor u ormarić!

Kade živu dica?

Izvidi, kade živu ova dica!

Jakob	Lena	Julian	Katarina	Klara	Gabriel	Štefan
Niuzaljski kotar	Željezanski kotar	Materštofski kotar	Gornjopuljanski kotar	Bortanski kotar	Novograderski kotar	Jeništrofski kotar

Napiši rečenice u tvoju pisanku ovako:

Jakob živi u Materštofskom kotaru.

Lena živi u ...

Julian živi u ...

Katarina živi u ...

Klara živi u ...

Gabriel živi u ...

Štefan živi u ...

Živine na sinokoši

Poznaš ove živine koje moremo najti na sinokoši?

Išči je u rječniku! Napiši živine u jednini a onda u množini u tabelu.

	jednina	množina
		
		
		
		
		
		
		
		

Potom napiši rečenice u pisanku:

Na sinokoši živi puž. Na sinokoši živu puži.

puž - metulj - krt - črv - božja kravica - pčela - skakavac - bumbar

Djelo na laptu danas i prije

Poglej si kip i nadopuni rečenicu!

Prije

Seljak se _____
i koli vozi na lapat/polje.

Konji _____ plug,
a _____ drži plug u redu.

On sije _____ žito.

Kad je žito zrelo seljak i pomagači
_____ i _____ pokosu lapat.

Danas

Seljak se _____
traktorom na lapat/polje.

Velikim _____ seljak ore lapat/polje.

On _____ sijačicom žito.

Kad je žito _____ dojde seljak
matilicom i _____ lapat.

Piši sada rečenice u prošlom vrimenu u svoju pisanku.

Seljak se je **konji** i koli vozio na lapat.

Majkin dan danas i prije

Kako se je svečevao Majkin dan prije i kako svečujemo Majkin dan danas.

Martina je sedam ljet stara, nje brat Daniel je 10 ljet star.

Oni svečuju Majkin dan na ovaj način. Pred Majkinim danom napravu u školi dar za majku. Dar načinju razrednom učiteljicom / razrednim učiteljem ili u ručnom radu. Doma napravu Martina i Daniel jednu lipu kartu za njevu majku. Skupno moljaju kartu i napišu lipu pjesmicu. Dan pred Majkinim danom preskrbu oci svojoj doci još lipo svježenu kiticu i mali dar. Na Majkin dan se Martina i Daniel skupa svojim ocem zaran stanu, da priredu ručenje za majku. Oni lipo dekoriraju stol i priredu majkino najdraže ručenje. Kad su gotovi skupno zbudu majku. Martina i Daniel čestitaju majki za majkin dan i se zahvalu za sve ča ona za nje djela. Onda skupno ručuju. Po ručenju se odvezu na izlet i prebavu dan skupno.

Teta Katica je danas 93 ljeta stara. Kad je ona bila mala divičica se je Majkin dan svečevao na čisto drugi način kao danas. U on čas nije bilo čuda pinez i tako se majki ništa nije htilo kupiti. U selu su htili pojti jednoj teti ka je imala čuda kiticov u vrtu. Nju su prosili za nekoliko kitic, da imaju za majku malu svježenu kiticu. U školi su se teta Katica i nje brat Vince hteli naučiti pjesmicu za Majkin dan. Kad su se na Majkin dan hteli stati, su majki pjesmicom čestitali i joj darovali svježenu kiticu. Po tom je bio dan kao svaku nedilju. Oni su skupno išli u crikvu. Kasnije su pripravili objed. Otpodne su skupno prebavili.

Kako svečujete vi Majkin dan?

Razgovarajte medjusobno o vaši navada/običaji na Majkin dan.

100 ljet Gradišće

Iz života jedne Gradišćanke

Ja se zovem Marica Prikosović. Rodjena sam **15. augusta 1921.** ljeta u Mjenovu. Odrasla sam u jednom malom seljačkom dvoru i imala sam jednu sestru i dva brate. Odrasli smo u velikom uboštvu i siromaštvu. Naš otac su bili vojak u Prvom svitskom boju, kade ga je naranila jedna granata. Najstariji brat Tome se je odselio zbog gospodarstvenih uzrokov 1931. ljeta u Ameriku.

Ja sam poadjala jednorazrednu osnovnu školu u Mjenovu. Bilo nas je 56 školarov u jednom razredu, kade je učitelj podučavao 1. do 6. stepen. Učili smo se na hrvatskom jeziku, samo tri ure smo imali nimški. Naš učitelj i mi smo jako slabo govorili nimški. Kad sam bila 14 ljet stara morala sam poiti u Štajersko služiti (djelati). To je bilo jako teško za mene, ali onde sam se naučila nimški jezik.

1939. ljeta sam se udala i porodila 5 dice, od kih je jedno kratko po porodu umrlo. Muž je morao „einrukaf“ u Drugi svitski boj i dospio je u rusko ropstvo (Gefangenschaft). Stoprv 1948. ljeta se je vrnuo domom, ali obolio je na tuberkolozi, teškom betegu plući.

Dva tajedne po dolasku domom je umro i ostala sam sama s četverom dicom. Morala sam prodati nekoliko laptov da smo mogli preživiti teške čase.

Kroz pomoć moje braće i braće mojega muža sam mogla odgojiti moju dicu. Preživili smo teške čase, ali svenek sam bila gizdava živiti u našem dragom Gradišću.

Diliti pravično

Istraživajte u grupi

Znak za diliti je :

Račun se piše ovako:

$$18 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Zamite **18 cukrićev**

i je **razdilate** pravično **na 3 dicitu**.

Koliko je dostalo jedno dite?

Jedno dite je dostalo cukrićev.

Pokusite riješiti i ove račune.

Razdilate 14 cukrićev na 2 dicitu. račun: _____

Razdilate 12 cukrićev na 3 dicitu. račun: _____

Razdilate 8 cukrićev na 4 dicitu. račun: _____

Znate riješiti i ove račune? Zamite cukriće za pomoć.

$6 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$15 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$16 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$25 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$20 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$50 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$14 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

Koje ljeto? Kako star/stara?

**Pročitaj si točno tekst i pitanja. Odozdo imaš mjesta za tvoje račune.
Odgovori na pitanja u rečenica.**

Tetac Franc se je narodio pred 98 ljet. Njegova žena Marica se je narodila pet ljet kasnije. Teta Marica je bila 23 ljeta stara kad im se je narodila kćer Evica. Kod poroda sina Ivica je bio tetac Franc 30 ljet star. Troja ljeta kasnije su im se narodili dvojki Anica i Dorica.

Koga ljeta se je narodio tetac Franc? _____

Koga ljeta se je narodila teta Marica? _____

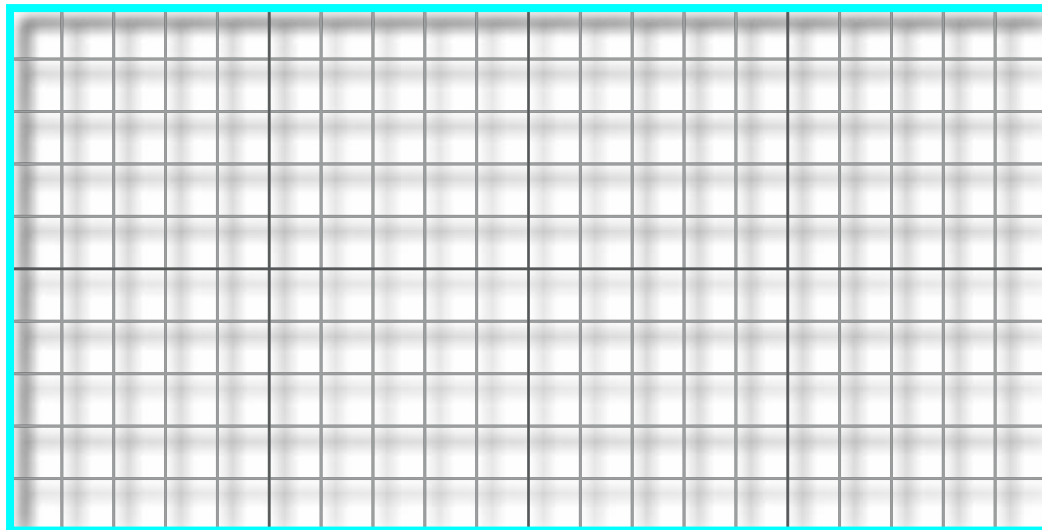
Koga ljeta se je narodila Evica? _____

Kako star je bio tetac Franc kod Evice poroda? _____

Koga ljeta se je narodio Ivica? _____

Kako stara je bila teta Marica kod Ivica poroda? _____

Koga ljeta su se narodili Anica i Dorica? _____

k: operiranje
oduzeti relevantne probleme
iz praktičnih situacijov

poštarica

bolničarka

vrtljar

sekretarica

dimnjačar

šivalja

konobar

krovopokrivač

cilj

vozi se dalje na pravilnu sliku!
poj na pravilnu rič!

minimulti novi moj

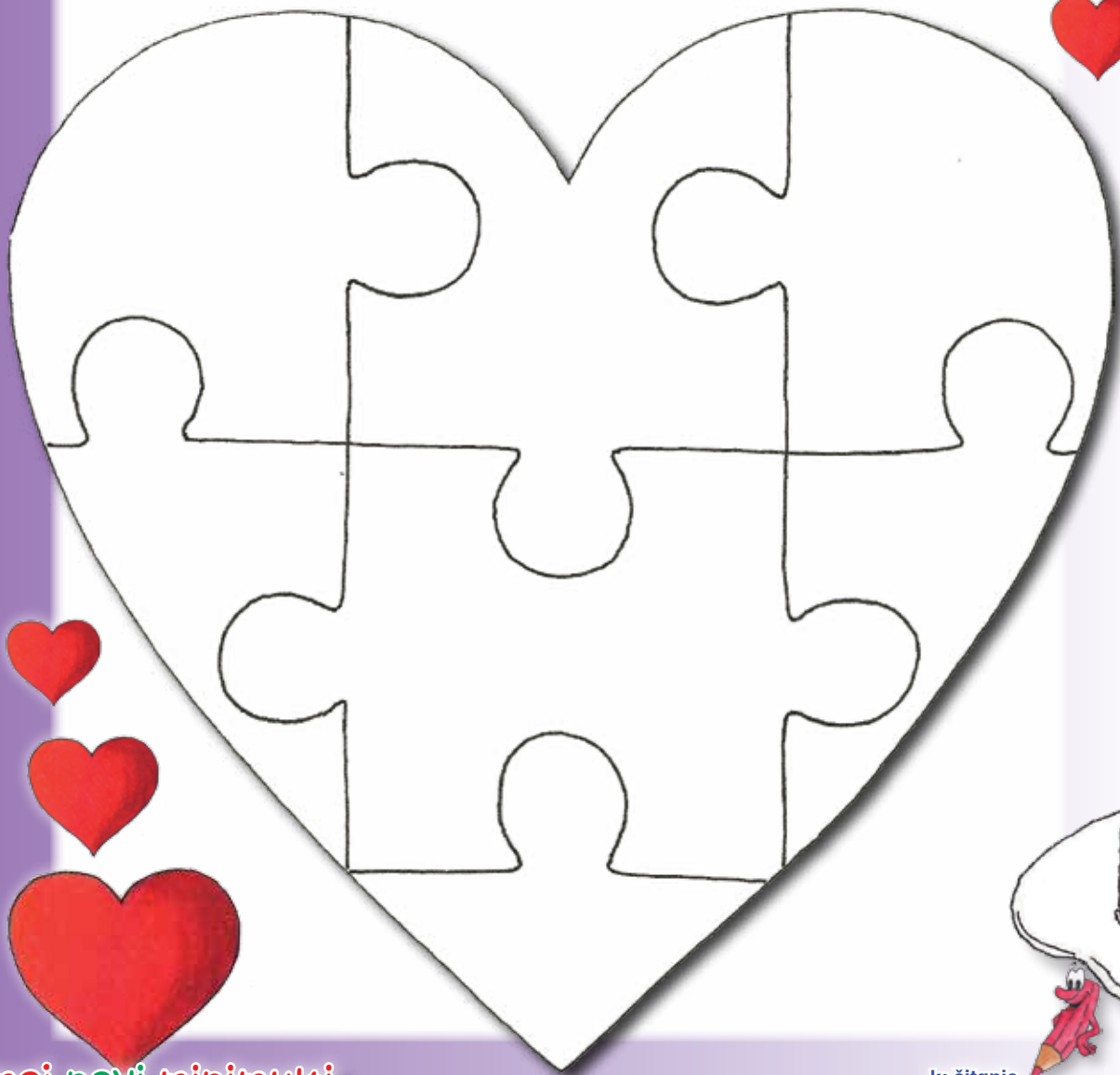
Slagalice za Majkin ili Očev dan

Namoljaj ili napiši u srce ča/što lipoga za mamu ili tatu.

Izriži srce i je dobro zalipi na karton.

Izriži sve dijele i je vrzi u jedan kuvert.

Daruj kuvert mami ili tati. Je li znaju složiti slagalicu?

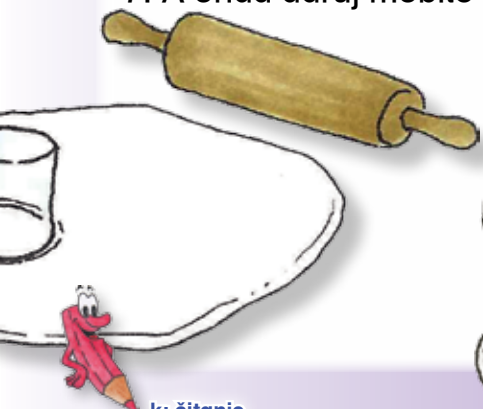

Mobile iz solnoga tijesta

Dar za Majkin dan

materijali: 2 čaše muke, 1 čašu vode, 1 čašu soli, bast ili vrpca, šašlik-baticu, kupicu, ruljajce, friške ili usušene kitice i listi

1. Na početku moraš načinjiti solno tijesto (2 čaše muke, 1 čašu vode, 1 čašu soli).
2. Izruljaj ruljajcem tijesto.
3. Izbodi iz tijesta kupicom ili furmicami kolobare.
4. Pomeći sada kitice i listi na kolobare iz solnoga tijesta. Da se kitice dobro povežu solnim tijestom, se odvezi još jednoč ruljajcem prik njih. Ali pazi, da ne pretisneš pre čvrsto i da ne pokvariš kitice.
5. Sada zami baticu i izbodi zgora kolobara malu školju, tako da moreš nauditi kroz nju kasnije vrpcau ili bast i da moreš obisiti mobile.
6. Sada se mora sve barem 1 tajedan u suncu sušiti. Obisi tvoje pločice vrpcom ili bastom na jednu kitu ili jedan kotač.
7. A onda daruj mobile tvojoj **MAMI!**

100 ljet Gradišće – Kako je bilo prije?

Intervju s babom i didom

Za današnju dicu i mladinu je od sebe razumljivo da stanuju u velikom stanu i skoro svaki ima svoju vlašću sobu s televizorom, najnoviji mobitel, iPad, kompjutor, mnoge kompjutorske igre, ...

Mladi ljudi komuniciraju s prijateljicama i prijatelji putem različitih aplikacijov ili „chatov“ ili se igraju na kompjutoru brutalne igre jedan protiv drugoga. U školi imaju različna digitalna sredstva, koriste aplikacije za učnju ili programiraju robotere. Kad dođu domom iz škole, ne trebaju pomoći pri kakovom djelu, nego moru napraviti u miru zadaće, a potom imaju vremena za svoje hobije i druge aktivnosti. Ako su gladni, si moru brzo telefonski naručiti picu ili proći u restoran. **To je „današnji svit“ ...**

Ali kako je to bilo prije?

Kakove stane su imali i gdo je sve živio u jednom stanu i kako velika je bila obitelj? Gdo je kuhao i što su jili? Kako su se naše prababe i pradide, staramajke i starioci učili u školi? Kako su prebavili slobodno vrime i što su se igrali? Kakova društva su bila u selu i kakove običaje su imali? Ku opravu su kada nosili? Koliko put su išli u crikvu? ... Ova ili slična pitanja su tri školarice i dva školari iz Pinkovca postavili babi i didi, da izvidu kako su oni prebavili ditinstvo i kako je život prije bio. Dočuili su čuda novoga i se mnogo naučili, a čudakrat su bili i presenećeni, koč-toč i srićni, da njim sada bolje ide.

Ov projekt smo izvršili za vrime „lockdowna“, kad su se školarice i školari učili iz doma i zato smo držali video-konferencije za naše razgovore.

Pred prvim „TEAMS-sastankom“ su dostali pismeni nalog putem „schoolChata“, da si premislu, ka pitanja bi mogli postaviti starijim ljudem k tematiki „**Kako je bilo prije?**“.

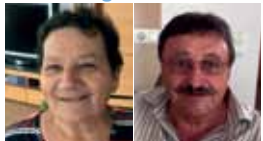

Za bolju orijentaciju su dica dostala od učiteljic ove teme: **kuhanje i jilo, djelo, familija – stan i stanovanje, škola, izobrazba i jezik, društva u selu, slobodno vrime i igre, običaji i veselja, oprava, crikva i ljudi i situacija za vrime boja i po boju.**

Sara Schuch

Hertha i Ignaz Jandrisits

Ofiti i Irena Radakovits

Angela i Adolf Radakovits

Marco i Jana Gruber

Zbog korona pandemije nije bilo moguće, da intervjuaju i neke suvremene svidoke boja i zato smo si našli jednu pomoćnicu i dva pomoćnike.

Mag. Julian Himmelbauer se je pominao sa svojom babom Otilijom Knor. Angelu Knor je ispitivala kćer Eleonore Buchler. Mag. Petar Jandrisits je intervjuao svoju babu Ernu Radakovits i didu Willija Radakovitsa.

Otilija
(rodj.)Angela
(rodj.)Willija
(rodj.)Erna
(rodj.)

100 ljet Gradišće – Kako je bilo prije?

Intervju s babom i didom

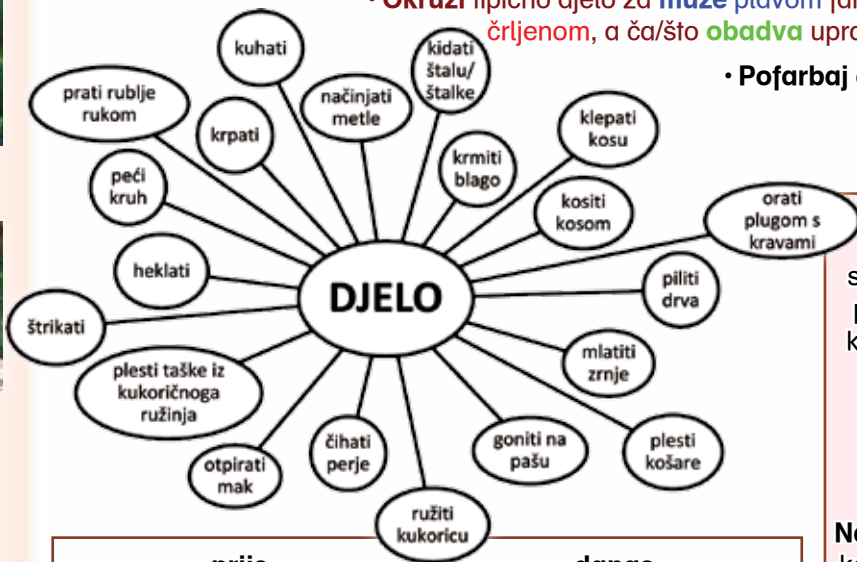
Svi su dali vrlo opširan uvid u dinstvo i svakidašnjicu, djelovanje, kuhanje i jilo, stanovanje i familije, školovanje, izobrazbu i jezik, društva, običaje i aktivnosti u slobodnom vremenu u zadnjem stoljeću. Povidali su i mnogo o situaciji za vrime Drugoga svitskoga boja i po boju. Za dīcu je bilo vrlo interesantno, ar su vidili razvitak i da se je u zadnji sto ljet jako čuda preminilo.

Lipa hvala svim na sudjelivanju, osebīto našim najstarijim, ki su skoro tako stari kot samo Gradišće!
Željimo im sve najbolje i još mnogo ljet u zdravlju!

Kod istraživanja smo našli, da je djelo prije i danas vrlo različno. Prije su ljudi morali teško djelati, a sada imamo različne mašine. Neka djela, ka su ljudi prije morali upraviti, uopće već ne poznamo. Djelati su morali svi u obitelji, još i dica. Neka djela su bila tipična za muže, neka za žene, a neka su svi morali upraviti.

• **Okruži** tipično djelo za **muže** plavom farbom a djelo za **žene** črljenom, a ča/što **obadva** upravu zelenom farbom!

• **Pofarbaj** djelo, ko ne poznaš, **žutom** farbom!

Pitajte i vaše starestarje, kako su prebavili dinstvo i kako je bilo u njevoj familiji!

Razgovarajte u razredu!

Napravite štatistiku, koliko dice još pozna ko djelo!

Piši rečenice:

Prije su ljudi kosili kosom.
 Danas ljudi kosu roboferom.
Prije ... Danas ...

prije	danas

k: čitanje - razumivanje djela prije i danas, razlikovanje tipičnoga djela žene i muža, skupni razgovor

Stanovanje – familije – kuhanje

Prije su ljudi sami načinjali cigle od ilovačine, s kimi su onda gradili stane. Čudaputi su u jednom stanu živile dvi familije u dvi ili tri soba. To je bilo oko deset ljudi ili još već, ar su prije imali već dice nego danas. To su bile takozvane „velike familije“, u ki su živili i staramajka i stariotac, koč-toč još i teta i tetac. Imali su samo jednu kuhinju i jedan špajz.

U mnogi stani su kuhale majka ili baba, dokle su otac i dida djelali na polju. I dica su morala pomoći na polju i goniti krave na pašu. Neki muži su djelali u inozemstvu, n.p. u Nimškoj ili u Švicarskoj.

Kuhali su s tim, što su imali u vlašćem vrtu i vrtljacu i u štali i štalka. Svinje su sami klali, tako da su imali meso i mast, sadili su si krumpire, muku su imali od žita, jaja od kokoš, povrće iz vrtljaca i sadje iz vrta. Jutro su si kuhali kavu, ku su ponekad još i pili tri dane. Neka dica su imala samo prazni kruh za južinu u školi. Tipični jiliši za objed su bili rizanci, žganci, cindrini, pražetine, kolači, fanjčići, pačke, gubonci, ... Meso su imali samo u nedilju. Tribali su velike pumbe i lonce, ar su žene neki put morale kuhati za dvadeset ljudi, n. p. u žetvi. Za večeru su veckrat pili stepke i jili krumpire ili kruh s mašćom.

Navečer su se svi skupa zabavljali i razgovarali. U jeseni su ružili kukoricu, tribili grah i tikvove košćice i otpirali mak, a u zimi su čihali perje i tukli orihe. Uzato su mogli moliti, jačiti i zaguslati na guslica ili poslušati radio. Žene su mogle šiti, krpiti, štrikati i heklati. Kasnije su se i smili kartati. Kad su imali vrimenta, su mogli posjetiti rodjake i prijatelje, to se je zvalo „u selo projt“.

	da	ne
U stanu je bilo osam sobov.		
Za kuhanje su mogli zeti domaće povrće.		
Meso su jili trikrat u tajednu.		
Dokle su muži mogli kuhati, su žene same djelale na polju.		
Ljudi su mogli posjetiti njeve prijatelje i rodjake.		

Kako su prije stanovali?

Ča/Što su bila tipična jila za objed?

Kako su se u obitelji zabavljali navečer?

Školovanje i izobrazba

A: Zdravo, babo!

B: Zdravo, Anica!

A: Babo, smim ti postaviti nekoliko pitanj o školi – kako je to bilo prije kod tebe?

B: Da sigurno. Ja ću se truditi, da ti morem odgovoriti na sva tvoja pitanja.

A: Lipa hvala. Si ti išla u čuvarnicu?

B: Ne, onu dob još nije bilo čuvarnice. Stoprv po boju se je utemeljila.

A: Ah, to nisam znala. A kamo si ti onda išla u školu? Pak kako si tamo zašla?

B: Ja sam bila u osnovnoj školi u Pinkovcu.

Mi smo svaki dan išli oko deset minut piše u školu.

A: Ke predmete ste imali u školi?

B: No daj mi malo premišljavati ... Učili smo se pisati i čitati po nimšku i hrvatsku, imali smo i matematiku, likovni odgoj, zemljopis, povijest, vjeronauk, ručni rad, muziku i gibanje i šport – a to veljek četiri razredi skupa.

A: To je jako čuda! Ali ki jezik je kod vas u školi dominirao?

B: Hrvatski jezik je dominirao. Za vrime Nacionalsocijalizma se već nismo smili pominati po hrvatsku – samo već po nimšku.

A: To je strašno, da se niste smili pominati na vašem materinskom jeziku!

Hvala Bogu to sada već nije tako. Babo, a kolike razrede ste imali u jednom godištu i koliko dice je bilo u jednom razredu?

B: Bilo je najmanje dva do tri razredov. Prvi i drugi razred, treći i četvrti i peti do osmi razred su bili skupa. Podučavanje za prvi i drugi razred je bilo dopodne, a za treći i četvrti razred otpodne.

U jednom razredu je bilo sigurno već od trideset dice.

A: Tako čuda? To si ne morem predstaviti. Je učiteljstvo bilo jako oštro?

B: Da, bilo je jako oštro. Ako nismo bili vrli ili ako smo nešto krivoga učinili, su nas kaštigali. Udrili su nas palicom prik prsti ili prik zadnjice/guzice, morali smo klečati na suku i stati u kutu ili duplo napisati zadaću.

Ako nismo rekli, gdo je što učinio, su sve školarice i školare kaštigali.

A: Dobro da to danas već nije tako! Lipa hvala, babo – ja sam dočula čuda novoga!

B: Veseli me, da sam ti mogla malo nešto iz mojega ditinstva povidati.

Pitaj starestarje i roditelje, kako je to bilo kod nji!

Premisli si još dodatna pitanja i dopuni tabelu ili piši u pisanku!

	Ovako je bilo kod babe i dide	Ovako je bilo kod majke i oca	Ovako je kod tebe
Na čim su pisali?			
Je svaki imao svoju pisanku/knjigu?			
...			

k: čitanje

razumivanje razgovora i odgovaranje na pitanja

minimulti novi moj

Društva u našem selu

Pofarbaj ona društva, ka imate u vašem selu, jednom farbom!
Okruži društva, ka ne poznaš, drugom farbom!

tamburaško
društvo i zbor

nogometno
društvo

ognjobranci/
ognjogasci

društvo za
polipšanje sela

kazališna
grupa

katoličanska
mladina

tenisačko
društvo

mišani jačkarni
zbor

črljeni
križ

limena
glazba

Crikva i ljudi

Dokle u Pinkovcu nije bilo crikve, su Pinkovčani išli piše u Novu Goru k svetoj maši.

Po zgradjenju crikve je svaki dan bila maša u seoskoj crikvi, ku su dica i ljudi redovito pohađjali. U maju su bile majuške pobožnosti, a u oktobru su se molili očenaši. Dičaki su bili ministrantni, a divičice nisu smile ministrirati. U nedilju, na svetke i na veselja se je nosilo takozvano „nediljno rublje“, ko se po tajedni i u školu nije smilo oblići. Žene prije nisu nosile plundre, nego samo halje i pregače.

Reakcije školaric i školarov

Skupno reflektiranje o žitku u selu!

„Za mene je bilo smišno,
da divičice nisu smile
ministrirati.“

„Tolike familije u
jednom stanu živiti, to si
ne morem predstaviti.“

„Ja nebi htela, da moji
rodjaki moraju kuhati
na mojem veselju.“

„Po školi na polju djelati ili krave
na pašu goniti, namjesto pisati
zadaću u učiti, to ja ne bih kanila.“

„Hvala Bogu već
ne tribamo ići
piše u školu.“

„Ako je školar bludio u podučavanju ili
nije imao zadaće, ga je učitelj kaštigao,
to si danas neznam predstaviti.“

„Spavati s mojom
babom u jednoj sobi bi
bilo nemoguće za me.“

„Sigurno je bilo lipo,
da su dida i baba bili
s nami u stanu.
Nigdar nisi sam bio.“

„To je moralo biti strašno,
da je učiteljstvo smilo
udriti dicu palicom.“

Svetki i običaji

Na svetke, pri veselji, na mesopust, na različni fešta i na neke druge dane kroz ljeto su ljudi držali neke navade/običaje u selu, ke današnja dica i mladina već ne poznaju.

	dan - svetak		običaj
1	1. januar: Novo ljeto		postavili su cipele u oblok
2	6. januar: Tri sveti kralji		miništranti su išli škrebetati
3	Mesopusni utorak		zakopali su fašinjak
4	Veliki četvrtak do Velike subote		mladina je išla jačiti od stana do stana
5	Velika subota (po goristanju)		dičaki su išli sriću diliti
6	28. decembar: Dan nekrive dičice		dica su dostala pojarbana jaja/ pisanice od rođakova
7	Vazam		dičaki su išli frižati i su dostali jabuke, slatkariju, cukriće, orihe ...
8	Križevski dani		išli su „kaditi“ pred polnoćnicom po škadnju i po stanu
9	veselje / pir / svadba		„isprosilili“ su zaručnjicu
10	15. august: Velika maša		išli su piše na shodišće u Krtež
11	6. decembar: Mikulinja		jili su posvećeno meso, bijeli kruh, jaja, hren, ...
12	24. decembar: Badnjak	8	svetili su polje
13	31. decembar: Silvestar		guslari su išli pozdravljati po selu

U dođućem izdanju ćeš čitati o o Veselju/Piru/Svadbi/Ženidbi i boju!

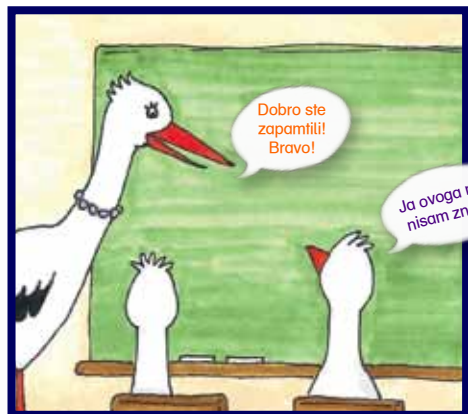
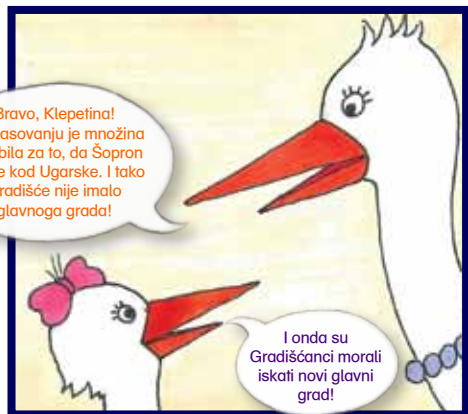

k: čitanje

dodiliti običaje k različnim svetkom i danom kroz ljeto

minimulti novi moj

Naš mali štrok/Naša mala roda/gola

Krhić

Nastavak povidajke iz Vlahije - Tekst: OŠ Bandol

Ali krhić je friško zvao sve svoje prijatelje na pomoć i od svojih drškov su skupa napravili mrižu. S njom su ulovili kaču i ju istirali najzad, odakle je došla. Onda se je pretvorila u kamen.

Najednoč su čuli ptice cvrkutati, a i živine su se vratile u lozu. Ali najteža zadaća još nije bila rješena. Morali su nadvladati gorskoga duha!

Po nekom vrimenu je putu bio kraj i stali su pred naglom dibinom. Na drugoj strani je stao ledeni dvorac gorskoga duha. Kako ovde prik dojtji? I opet je krhiću nešto na misli došlo. Friško je dao procvasti svojemu simenu, ko je veljek strašno veliko nastalo. Katica i Jakov su svaki zgrabili simeni padobran i lebdili prik dibine. Kad su bili na drugoj strani, je krhić opet primio svoj stari lik.

Ali na mah je Vlaho pred njimi stao i počeo im brcati ledene strijele i hladnoću. „Pomozi nam, krhić!“ su kričala trepeća dica. Nato je procvala krhićeva žuta glavica, ka se je bliskala kot sjajno sunce. Nastalo je toplo, šaro i svitlo. I glejte! Sunce je malomu krhiću došlo na pomoć, ar je poslalo sunčeni trak ravno u Vlahovo srce. Rastalio mu je ledeni oklop, a okolo naokolo su prošli mrzlina i led.

Vlaho je bio diboko ganut i rekao: „Mi morete oprostiti?“ „Ali rado!“ su kriknuli Katica i Jakov. „Onda ću od danas biti vaš branitelj i zagovornik. Čuvat ću sve živine, rasline ali i ljude, ako mene i moju lozu budu poštovali. A ti, krhić, neka budeš ovde najvažnija i najproširenija kitica!“ I tako se je ugodalo. Krhić se je raširio prik svih polj i sinokošev. Katica i Jakov su bili bogato nadareni. Svoje bogatstvo su dilili s drugimi stanovnici sela. A ljudi su opet nastali dobri i toploga srca. Zbog njeve marljivosti i Vlahovom pomoću je ov kraj procvao i na čast svojega branitelja se od onda zove **VLAHIJA!**

k: čitanje

baviti se knjigami, motivirati za čitanje

minimulti novi moj

Maj

Štefan Kokošić

Sunce jače grije,
lipe trake sije,
zelena su polja,
sve je nam to volja!

Cvijeće sve obnavlja,
godina popravlja.
Ptice letu, skaču,
veselo nam jaču,
pčela cvijet si išće;
zec se žitu stišće.

U prelipom maju,
ovi dani daju
duši, tu čvrstoću,
živit, kazat milošću;

Majku Božju vištit,
pjesmami ju dičit!

Kazalo

Gradišće	2
Kotari i slobodni gradi u Gradišću	3
Glavni i slobodni varoši Gradišća	4
Kade živu dica?	5
Živine na sinokoši!	6
Djelo na laptu danas i prije	7
Majkin dan danas i prije	8
Iz života jedne Gradišćanke	9
Diliti pravično	10
Koje ljeto? Kako star/stara?	11
Igra kockom - zvanja	12
Igra kockom - zvanja	13
Slagalice za majkin ili očev dan	14
Mobile iz solnoga tijesta	15
100 ljet Gradišće – Kako je bilo prije?	16
Intervju s babom i didom	17
Stanovanje – familije – kuhanje	18
Školovanje i izobrazba	19
Društva u našem selu - Crikva i ljudi	20
Prinos SŠ Sveti Mihalj	21
Klepeto.....	22
Krhić: nastavak povidajke iz Vlahije	23
Maj	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber: © 2021. HNVŠ

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - <http://www.vhs-croates.at>

VHS der burgenländischen Kroaten in 7000 Eisenstadt, Marktstraße 3, Technologiezentrum

Odgovorno uredništvo: Arth Elfriede, Hajszan Margit, Herzig Dagmar, Horvatits Nicole, Martovits Heidemarie, Mersich Mirijam, Polgar Monika, Radakovits Nadja, Schweiger Peter, Sinkovits Elke

Lektorica: Zrinka Kinda, **Koordinatorica:** Karin Vukman-Artner

Ilustracije: Jasmine Gabriel - **Layout i slog:** Štefan Bunyai

Opog minimulti digital: <https://minimulti.bildungserver.com/default>

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školariće u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom **Bundeskanzleramt** aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

minimulti digital
ima novu adresu!

